

05.03.2014. - Informacija o pravilima ponašanja u slučaju susreta sa sredozemnom medvjedicom u hrvatskom dijelu Jadrana

Sredozemna medvjedica (*Monachus monachus*) je sisavac koji pripada redu perajara (*Pinnepedia*), porodici tuljana (*Phocidae*), rodu morskih medvjedica (*Monachus*). Ona je jedan od najugroženijih morskih sisavaca na svijetu.

Populacija je procijenjena na oko 500 jedinki koje su podijeljene na populaciju koja živi u sjevero-istočnom Sredozemlju i onu koja živi u sjevero-istočnom Atlantiku. Najveća atlantska populacija koja se razmnožava dolazi na području zapadnog dijela Sahare (Cabo Blanco) – 116 jedinki te na području Madeire (Portugal) – 30 jedinki.

U Sredozemlju se razmnožava još jedino u Grčkoj (204 jedinke), Turskoj (105 jedinki) i na Cipru (7 jedinki).

Prvi put je znanstveno opisana 1779. godine na temelju lešine pronađene kod Osora na otoku Cresu. Stanište su joj morske špilje duž udaljenih stjenovitih obala koje služe odmaranju i okotu. Sakupljaju se na otvorenim plažama i stjenovitim obalama. Hrane se unutar obalnih voda. Strogo zaštićena je vrsta te jedna od najugroženijih i najmalobrojnijih vrsta sisavaca u svijetu.

ODRASLI MUŽJAK:

Dužina: 2,4 m (od nosa do repa)

Težina: 250-300 kg

Boja: Uglavnom crna s bijelim mrljama na trbuhu, ali postoji nekoliko varijacija

ODRASLA ŽENKA:

Dužina: Nešto malo manja od mužjaka

Težina: 250-300 kg

Boja: Uglavnom sivkasta, uz nekoliko varijacija

MLADUNČE:

Dužina: 94 cm (od nosa do repa)

Težina: 15-20 kg

Boja: Kao vuna mekana dlaka, crne do čokoladne boje, s karakterističnim bijelim mrljama na trbuhu

S obzirom na učestalija viđenja sredozemne medvjedice na području sjevernog Jadrana, Državni zavod za zaštitu prirode podsjeća na pravila ponašanja prilikom susreta sa sredozemnom medvjedicom.

Ponašanje prilikom susreta sa sredozemnom medvjedicom u moru

Ako se za vrijeme ronjenja ili plivanja opazi sredozemna medvjedica potrebno je umiriti se, ne približavati se životinji i ne raditi nagle pokrete koji bi je mogli uznemiriti ili otjerati te polako i smireno otplivati što dalje od životinje.

Ponašanje prilikom susreta sa sredozemnom medvjedicom ispred i u špiljama

Ne smije se ulaziti u morske špilje koje su evidentirane kao potencijalna staništa sredozemne medvjedice i potencijalna mjesta okota (obavješćivanje javnosti od strane nadležne JU).

Ukoliko se tijekom obilaska neke druge špilje primijeti sredozemna medvjedica treba ostati smiren i ne raditi nagle pokrete. Nije preporučljivo ulaziti dublje u špilju jer bi se tako medvjedica mogla uznemiriti i postati agresivna, pogotovo ukoliko se radi o ženki koja ima mladunče. Potrebno je povući se natrag prema ulazu špilje držeći se pritom zida špilje kako životinja ne bi imala osjećaj kao da je u klopci. Na taj način bi se osigurao slobodan ulaz špilje i životinja bi mogla pobjeći ukoliko osjeti da je ugrožena. Nikako ne pokušavati plivati ili roniti dublje prema špilji.

Ponašanje prilikom susreta sa sredozemnom medvjedicom na obali

Ukoliko se na obali primijeti sredozemna medvjedica, potrebno je ostati smiren i ne raditi nagle pokrete. Najbolje je sakriti se i sakriven promatrati životinju. Medvjedica na kopnu nužno ne treba ljudsku intervenciju jer se može raditi o jedinki koja se linja ili je u dubokom snu. Poželjno je životinju fotografirati ili pažljivo promatrati te na taj način procijeniti veličinu životinje, boju, ponašanje te ostale detalje vezane uz susret.

Ponašanje prilikom susreta sa sredozemnom medvjedicom u čamcu/gliseru

Nije dopuštena turistička vožnja čamcima/gliserima u području gdje su evidentirana učestala viđenja medvjedice te gdje postoji mogućnost svježeg okota (obavješćivanje javnosti od strane nadležne JU).

Ukoliko se primijeti sredozemna medvjedica iz čamca/glisera, potrebno je zaustaviti plovilo i pričekati da se životinja udalji.

- U moru je potrebno je ostati na udaljenosti najmanje 30 metara od životinje, a na kopnu (plaža, špilja) na udaljenosti najmanje 20 m;
- Svako viđenje sredozemne medvjedice potrebno je dojaviti nadležnim institucijama i to direktno Državnom zavodu za zaštitu prirode. Također moguće je dojaviti i Grupi Sredozemna medvjedica koja će sve podatke objediniti i dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode – Upravi za zaštitu prirode i Državnom zavodu za zaštitu prirode;
- Svako namjerno uznemiravanje sredozemne medvjedice potrebno je prijaviti Sektoru inspekcijskog nadzora zaštite prirode, MZOIP, i nadležnoj policiji.
- Nalaz ozlijeđene, bolesne ili uginule životinje potrebno je dojaviti na broj 112.

Sektor inspekcijog nadzora zaštite prirode, MZOIP

Krešimir Ilić, načelnik

tel: 01/4866-193

mob: 099/3174-938

e-mail: kresimir.ilic@mzoip.hr

Pula

Mirjana Fonjak

tel: 052/616-014

mob: 099/256-3802

e-pošta: mirjana.fonjak@mzoip.hr

Rijeka

Ivanka Jelenić

tel: 051/325-776

mob: 098/406-313

e-pošta: ivanka.jelenic@mzoip.hr

Zadar

Damir Mitrović

tel: 023/309-806

mob: 098/406-979

e-pošta: damir.mitrovic@mzoip.hr

Šibenik

Marijana Cukrov

tel: 022/213-445

mob: 098/407-052

e-pošta: marijana.cukrov@mzoip.hr

Split

Maja Polić

tel: 021/340-405

mob: 099/2658-524

e-mail: maja.polic@mzoip.hr

Dubrovnik

Vesna Daničić

tel: 020/323-405

mob: 098/407-121

e-pošta: vesna.danicic@mzoip.hr

Državni zavod za zaštitu prirode

tel: 01/5502-900

mob: 091/6060-281

e-pošta: vrste@dzzp.hr

Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Državni centar 112

Tel: 112

Grupa Sredozemna medvjedica

tel/faks: 01/4611-864

mob: 098/351-254

e-pošta: jasna.antolovic@zg.t-com.hr